

29 oktober—11 november

Debatter m. m.

Tisdagen den 3 november

Sid.

Svar på fråga av herr Siegbahn ang. för sent tillhandahållande av läroböcker	4
Svar på interpellation av fru Svenson om samverkan i ungdomsfostrande syfte mellan hem, skola och kamratkrets	6
Interpellation av herr Johansson, Robert, ang. förhindrande av flyghavres spridning genom vissa importerade fodermedel	8

Tisdagen den 10 november

Interpellation av herr Larsson, Thorsten, ang. nedsättning av kostnaderna för vissa lantmåteriförrättningar	15
---	----

Onsdagen den 11 november

Interpellation av herr Svedberg, Lage, ang. ändringar i gällande föreskrifter avseende lantbruksnämndernas beslutanderätt	18
---	----

Samtliga avgjorda ärenden

Onsdagen den 11 november

Bevillningsutskottets betänkande nr 56, ang. avtal med Österrike för undvikande av dubbelbeskattning	18
Jordbruksutskottets utlåtande nr 35, ang. försäljning av kronoegen- domen Mjogaryd Mellangården 2 ¹ i Jönköpings län m. fl. fastig- heter	18
— nr 36, ang. statligt stöd till försöksverksamhet vid lantbruks- och lantmannaskolor med gengasdrift av traktorer och bilar. ...	18

Torsdagen den 29 oktober

Kammaren sammanträdde kl. 10.00.

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 163, med förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 31 maj 1957 (nr 262) om allmän energiskatt, m. m.; och

nr 164, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 10 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 168, med förslag till lag om ändring i byggnadslagen den 30 juni 1947 (nr 385) samt till byggnadsstadga;

nr 169, med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § lagen den 26 juli 1947 (nr 529) om allmänna barnbidrag; och

nr 170, med förslag till lag om ändring i luftfartslagen den 6 juni 1957 (nr 297).

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts proposition nr 171, angående förbättring av ersättningarna inom den frivilliga arbetslöshetsförsäkringen m. m., hänvisades propositionen, såvitt gällde de i densamma upptagna förordningsförslagen, till behandling av lagutskott samt i övrigt till statsutskottet.

Föredrogos och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 172, med förslag till lag om ändrad lydelse av 79 § kommunallagen den 18 december 1953 (nr 753).

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 518, av herr *Wirmark* och fru *Wallentheim*,

nr 519, av herr *Carlsson, Georg, m. fl.*, och

nr 520, av herr *Aman*.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 521, av herr *Elmgren*, och

nr 522, av herr *Mattsson m. fl.*

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 523, av herr *Nilsson, Ferdinand, m. fl.*,

nr 524, av herr *Berg, Gunnar*, och

nr 525, av herr *Spetz*.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 10.03.

In fidem

Fritz af Petersens

Tisdagen den 3 november

Kammaren sammanträdde kl. 16.00.

Ang. för sent tillhandahållande av läroböcker

Jämlikt § 20 av kammarens ordningsstadga hade herr *Siegbahn* till herr statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet framställt följande fråga: »Har herr statsrådet observerat, att det vid skolornas början i år liksom föregående år i stor utsträckning förekommit, att läroböcker, som avsetts komma till användning, icke kunnat tillhandahållas eleverna förrän åtskilliga veckor in på det nya läsåret, och avser herr statsrådet att vidta åtgärder för att förebygga att liknande situationer i framtiden inträffa?»

Herr statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet **EDENMAN**, som tillkännagivit, att han hade för avsikt att vid detta sammanträde besvara nämnda fråga, erhöll ordet och anförde:

Herr talman! Herr *Siegbahn* har frågat, *dels* om jag har observerat att det vid skolornas början i höst liksom föregående år i stor utsträckning förekommit att läroböcker, som avsetts komma till användning, inte har kunnat tillhandahållas eleverna förrän åtskilliga veckor in på det nya läsåret, *dels* om jag avser att vidta åtgärder för att förebygga att liknande situationer inträffa i framtiden.

Jag är väl medveten om att förseningar av det slag, som herr *Siegbahn* åsyftar, har inträffat när nya läroböcker skall komma till användning. Särskilt har detta gällt under de senaste åren då ju, bl. a. på grund av organisatoriska förändringar, nya kursplaner och metodiska anvisningar utfärdats för flertalet skolstadier och skolformer.

För att undvika dylika förseningar

bör eftersträvas ännu större förutseende och planmässighet beträffande manuskriptgranskning, framställning, rekvisition och distribution av läroböckerna. För de lokala skolmyndigheterna gäller det att, när nyanskaffning skall ske, besluta härom så tidigt som möjligt och att ha god och säker kontakt med bokhandlare och förlag. För förlagens del gäller det naturligtvis att ha en produktions- och distributionskapacitet, som kan klara av den säsongmässiga anhopningen i läroboksutgivningen. Viktigt är också att vid utgivningsplaneringen beaktas den tid som måste åtgå för läroboksnämndens granskning.

Jag kan försäkra herr *Siegbahn*, att alla berörda parter inser de olägenheter, som vållas av förseningar i läroboksutgivningen, och att de alla strävar efter att genom ökat samarbete och samförstånd eliminera dessa förseningar i största möjliga utsträckning. Några särskilda åtgärder från regeringens sida i denna fråga anser jag inte vara motiverade för närvarande.

Herr **SIEGBAHN** (s):

Herr talman! Jag ber att få tacka herr statsrådet **Edenman** för svaret på den av mig framställda frågan. Jag noterar av svaret, att statsrådet är medveten om att det föreligger vissa förseningar, som kan vålla vissa olägenheter, samtidigt som herr statsrådet inte är benägen att för närvarande vidta några åtgärder.

Man kan möjligen vid åhörandet av svaret få den uppfattningen att statsrådet inte anser att olägenheterna är särskilt väsentliga. För den som har fått denna uppfattning vill jag då framhålla, att jag nog anser, att de olägenheter som här föreligger i större eller mindre utsträckning i olika skolor här i landet och i olika skolformer många gånger är högst väsentliga. Jag skulle vilja skärpa detta

Ang. för sent tillhandahållande av läroböcker

omdöme därhän att jag säger att man vid vissa skolor vissa terminer skulle kunna vinna kanhända en hel vecka, om man fick läroböckerna vid terminens början. Nu inträffar det inte så sällan, att det dröjer upp till en månad eller sex veckor, innan eleverna har fått de läroböcker de behöver under terminen.

Nästa fråga är, om det går att göra något. Herr statsrådet har lämnat några allmänna kloka råd om hur frågorna skulle kunna lösas och försäkrar att alla instanser är överens om det samt att de gör vad de kan. Det är möjligt. Jag vill inte utge mig för att vara någon expert på detta område, men jag har plockat ihop lite upplysningar här och var, vilka kan vara av betydelse för denna frågas lösning. Det förefaller mig som om det skulle kunna göras en del även från ecklesiastikdepartementets sida.

Man får av svaret det intrycket, att statsrådet i första hand syftar på nya läroböcker. Han talar om korrekturläsning, manusgranskning o. s. v. Det är emellertid kanske bara en liten del av läroböckerna som är nya. Den övervägande delen är kanske omtryckningar med eller utan revidering. Av en tidningsartikel för några månader sedan kunde man läsa sig till att chefen för ett av de största bokförlagen i landet framhöll att man trycker upplagor som i allmänhet varar tre år. Men det är en mycket osäker sak. Första året går en mycket liten upplaga åt. Andra året har boken kanske slagit igenom, och tredje året kan det bli en stor rush efter boken. Frågan är om förlaget då i tid har kunnat sörja för att tillfredsställa efterfrågan.

I den mån en bok antingen skall tryckas för första gången eller omtryckas gäller det för förläggaren att så tidigt som möjligt få veta hur många exemplar som kan väntas bli efterfrågade för det kommande läsåret. Här i Stockholm gäller ju, att skoldirektionen har utfärdat instruktioner, enligt vilka — har det sagts mig — skolorna senast den 4 juli skall ha bestämt sig för vilka böcker de skall använda under det kommande läs-

året. Det är en mycket kort tid som förlagen då får på sig om skolorna börjar i slutet av augusti. De får endast 6 à 7 veckors tid på sig för att trycka böckerna, och under den tiden infaller också semestrarna. Varje vecka utöver denna tid skulle innebära en väsentlig förbättring för förlagen. Ifrågavarande förlagschef framhöll, att om man hade uppgifterna så tidigt som när skolorna slutar, d. v. s. omkring den 10—15 juni, skulle kanske redan därigenom hela detta problem försvinna. Nu fastställs läroböcker i viss utsträckning vid ämneskonferenser under våren ganska lång tid innan skolan slutar, men då det inte krävs att önskemålen om läroböcker inges så tidigt, har det blivit så, som en rektor vid ett läroverk i Stockholm framhållit, att man inte skickar in rekvisitionerna förrän i juli, fastän man skulle ha kunnat göra det redan i maj. Det skulle här vara möjligt att för läroverksrektorer och kollegier påpeka betydelsen av att rekvisitionerna kommer in tidigare.

En annan sak är att många lärare, såväl ordinarie som icke ordinarie, utnämns först den 1 juli. Detta är kanske det viktigaste skälet till att man för Stockholms del har utfärdat direktiv om att meddelande angående läroböcker skall lämnas först omkring den 1 juli. Finns det ingen möjlighet för skolöverstyrelsen när det gäller stockholmsläroverk och vissa andra skolor och för de lokala skolstyrelserna när det gäller övriga skolor att utnämna lärarna med verkan från den tidpunkt som önskas men på ett tidigare stadium? Om detta vore möjligt och man kunde ta kontakt med de utnämnda lärarna i god tid för att höra deras önskemål, skulle man kanske kunna på ett så tidigt stadium bestämma sig för vilka böcker och vilka kvantiteter som skulle behövas, att man skulle kunna komma ifrån detta problem, som jag betraktar såsom en ganska avsevärd belastning för skolarbetet.

Överläggningen förklarades härmed slutad.

Om samverkan i ungdomsfostrande syfte mellan hem, skola och kamratkrets

Ordet lämnades ånyo till herr statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet EDENMAN, som meddelat att han ämnade vid detta sammanträde besvara jämväl fru Svensons interpellation om samverkan i ungdomsfostrande syfte mellan hem, skola och kamratkrets, och nu yttrade:

Herr talman! Med första kammarens tillstånd har fru Svenson frågat

dels om jag avser att ta initiativ till en undersökning rörande möjligheterna att inordna kamratkretsen i en samverkan med hem och skola i ungdomsfostrande syfte samt till sådana kompletterande och samordnande undersökningar, som kan befinnas erforderliga för frågans lösning,

dels om jag finner det befogat att ta upp nu gällande bestämmelser och anvisningar för föreningsverksamheten vid skolan till prövning och, om så är fallet, huruvida initiativ är att förvänta inom en nära framtid.

Jag vill först framhålla, att varje undersökning, som kan bidra till att skapa ett säkrare underlag för bedömningen och lösningen av aktuella problem om ungdomens fostran, i och för sig får anses vara angelägen. Många undersökningar har gjorts på detta område och åtskilliga torde vara under utförande. Någon vetenskaplig undersökning, som mera isolerat tar sikte på just möjligheterna att inordna kamratkretsen i den samverkan mellan hem och skola, som pågår i olika former, har dock mig veterligt inte gjorts hittills. Interpellanten undrar nu om en sådan undersökning finns med bland de åtgärder rörande ungdomsproblemen, som enligt vad interpellanten erfarit vidtagits eller övervägs av regeringen. Jag vill därför nämna, att de närmast aktuella åtgärderna från regeringens sida i dessa avseenden är sådana, som siktar till att mera omedelbart motverka ungdomsbrottsligheten. En undersökning med den speciella inriktning, som fru Svenson åsyftar, är ett omfattande vetenskapligt arbete på längre sikt, och jag anser inte att det i detta

särskilda hänseende finns anledning till ett initiativ från regeringens sida vid sidan av den aktivitet, som samhällsforskningen och dess företrädare för närvarande visar och kan förväntas utveckla i framtiden. Det kan med skäl förutsättas att forskningen följer de berörda problemen och över huvud taget bidrar till att skapa en hållbar grund för ett intensifierat arbete på att ge ungdomen en god fostran i nära samarbete mellan hem och skola och så långt möjligt under aktiv medverkan från de unga själva.

Beträffande föreningsverksamheten i skolorna vill jag framhålla att de bestämmelser, som numera gäller härom, direkt siktar att främja tillkomsten av elevsammanslutningar i studiesyfte eller för andra ideella ändamål. Till vägledning för de lokala skolmyndigheterna i detta avseende kommer att tjäna bl. a. skolöverstyrelsens allmänna anvisningar för undervisning och fostran. I dessa anvisningar, som utkommer av trycket någon av de närmaste dagarna, understryks vikten av att skolan genom sina arbetsformer fostrar eleverna till både självständighet och samarbetsvilja och att eleverna aktivt engageras och får känna eget ansvar. Elevråd och skolföreningar av skiftande slag kan därvid spela en väsentlig roll och verksamt bidra till elevernas fostran. Jag kan också nämna att anvisningarna i fråga om den på några håll allttjämt diskuterade lämpligheten av speciella politiska skolföreningar anger, att dessa skall kunna påräkna samma förståelse och intresse från skolans sida som all annan sund föreningsverksamhet.

I förvissning om att fru Svenson hör till dem, som med intresse kommer att ta närmare del av innehållet i nämnda anvisningar, anser jag mig, herr talman, härmed ha besvarat interpellationen.

Fru SVENSON (cp):

Herr talman! Jag ber att till herr statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet få framföra mitt tack för svaret på min interpellation.

Vad beträffar den senare delen av svaret är jag i stort sett tillfreds. De anvis-

Om samverkan i ungdomsfostrande syfte mellan hem, skola och kamratkrets
ningar för föreningsverksamheten vid skolorna, som jag efterlyste kommer ju inom kort, och det återstår bara att uttala den förhoppningen, att de skall ha fått en tillfredsställande utformning. Av särskilt värde är att även politiska organisationer i framtiden skall kunna påräkna samma välvilja från skolans sida som föreningar i övrigt. Enligt min mening är det på tiden, att denna ändring i betraktelsesättet kommer till stånd.

Vad gäller den första delen av statsrådets svar tycker jag att den kunde ha varit något mera klarläggande. Jag tvivlar inte på att man inom samhällsforskningen kommer att bedriva arbete på dessa områden, även om det inte kommer några initiativ från regeringen. I min interpellation hänvisade jag ju också till ett sådant vetenskapligt arbete, men jag framhöll, att detta kanske behöver kompletteras. Jag ser dessa frågor ur lekmannens synpunkt, men vågar ändå påståendet att dylika forskningsinsatser måste vara av stort värde när det gäller att lägga en realistisk grund för ungdomens fostran i skolan.

Riksdagen har ju hemställt om en utredning om samverkan hem—skola—kamratkrets när det gäller ungdomens fostran. Man hade därför kunnat förvänta, att ecklesiastikministern skulle ha utvecklat några synpunkter på detta i stället för att meddela, att de åtgärder regeringen nu överväger siktar till att mer omedelbart motverka ungdomsbrottsligheten.

Givetvis är åtgärder för att motverka ungdomsbrottsligheten angelägna, ja, till och med mycket angelägna. Detta får man nästan dagligen bevis för. Jag kan bara ta som ett litet exempel dessa raggargång, som nu håller på att förpesta hela vårt land. Och inte nog med vårt land; de vill även visa vårt grannland Norge vad de duger till. Jag är fullt införstådd med att det från samhällets sida måste göras allt för att dessa och andra vilsegångna ungdomar skall komma på bättre tankar och få en bättre inställning till livet och samhället. Men jag tycker ändå, att det ena inte får skymma det andra.

Herr statsrådet litar till att samhällsforskningen på eget initiativ skall genomföra det forskningsarbete, som kan anses behövt på dessa områden. Om herr statsrådet har vetskap om att det inom samhällsforskningen finns aktuella planer på sådana insatser, är hans svar positivt till innebörden. Svaret leder emellertid fram till ytterligare en fråga: Ämnar herr statsrådet vidtagna åtgärder för att dessa forskningsresultat snabbt skall komma till nytta i det praktiska arbetet i och kring skolan?

Den samverkan för ungdomsfostran, som är nödvändig i våra dagar, måste främst bedrivas på det lokala planet, och då är en viss vägledning nödvändig. Inte minst viktig är en upplysningsverksamhet, som når ut till föräldrarna.

Herr statsrådet EDENMAN:

Herr talman! Metodiken på detta område är ganska besvärlig. Det är lätt, fru Svenson, att ställa frågor till ett statsråd om vad regeringen ämnar göra, men i vårt fria samhälle måste vi ju i hög grad verka genom organisationer, samfund, kommuner, myndigheter och — inte minst på detta område — genom fri forskning. Jag vill i anslutning till vad jag nämnde om regeringens arbete för att söka komma fram till positiva resultat för att motverka ungdomsbrottsligheten också tillägga, att meningen är att försöka stimulera organisationer och andra att samordna den ungdomsfostrande verksamheten. Jag är övertygad om att man då inte kan gå förbi sådana problem, som gäller samarbetet mellan hem och skola, kamratgång och kamratfostran. Men från regeringens sida kan inte gärna arbetas på annat sätt än vad som nu sker under statsrådet af Geijerstams ledning, då man försöker stimulera organisationerna att själva försöka få i gång en verksamhet på det området.

Jag vill också ta upp ett annat exempel. Fru Svenson undrar, om jag litar till samhällsforskningen på detta område. På detta måste jag svara ett obetingat ja. Härömdagen hade statens råd för samhällsforskning sammanträdde och be-

slöt — om jag inte är alldeles fel underrättad — att anslå, jag tror det var 30 000 kronor till en befattning för en kriminologisk forskare, som bl. a. skulle ta upp några av de centrala problemen på detta område. Under justitieministerns ordförandeskap hade regeringen i våras en sammankomst, där det fanns representanter för olika forskningsråd och andra myndigheter, och vi diskuterade, hur man skulle kunna — som det heter — initiera eller komma i gång med forskning på dessa områden. Såväl det forskningsråd, som jag nyss apostroferade, som statens medicinska forskningsråd var helt övertygade om att detta skulle vara möjligt. Men, fru Svenson, det går inte att kommendera fram forskning. Det måste finnas ett intresse hos forskarna själva att angripa problemen, och det är på denna punkt som jag litar på dem. Är problemen stora och centrala — och det är ungdomsproblemet — är det uppenbart att samhällsforskarna inte går förbi dem. På den punkten är jag ganska optimistisk.

Sedan, fru Svenson, måste man ändå, när det gäller så oerhört brännande frågor som spørsmålet om ungdomens fosteran, inte bara räkna med de myndigheter det här gäller, utan man måste även lita till samverkan mellan föräldrar och skola, organisationer, föräldraföreningar och alla de hundratals kanaler vi har för ett positivt och konkret samhällsarbete i detta land.

Fru SVENSON (cp):

Herr talman! Jag ber att få tacka herr statsrådet även för det klarläggande anförande, som herr statsrådet nu har hållit.

Överläggningen ansågs härmed slutad.

Anmälades och bordlades Kungl. Maj:ts till kammaren överlämnade proposition nr 173, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 § lagen den 10 juli 1947 (nr 523) om kommunala åtgärder till bostadsförsörjningens främjande.

Interpellation ang. förhindrande av flyghavres spridning genom vissa importerade fodermedel

Herr JOHANSSON, ROBERT, (cp) erhöll på begäran ordet och anförde:

Herr talman! Genom press och radio har jordbrukarna fått uppmärksamheten riktad på den fara, som hotar det svenska jordbruket genom flyghavrens spridning. Statsmakterna har även genom utfärdade bestämmelser, som kontrollerar handel med utsäde och fodersäd, medverkat till att få detta ogräs under kontroll och förhindra dess spridning. I vissa delar av vårt land har dock flyghavren fått sådan spridning att en utrotning bedöms som mycket svår att utföra. I andra delar av landet, och dit hör Västsverige, inskränker sig förekomsten till enstaka ströfall där vägen till källan för spridningen ofta varit svår eller omöjlig att följa.

Vid prov som i dagarna tagits på importerat vetekli har detta vetekli befunnits bemängt med relativt stort antal flyghavrekärnor. Även vid prov tagna ur kraftfoderblandningar har flyghavre kunnat konstateras. Vid frökontrollanstalten i Skara har ett tiotal prov på vetekli La Plata undersökts och befunnits innehålla flyghavre. En analys redovisar över 100 st. flyghavrekärnor per kg.

Jordbrukaren, som köper dessa fodermedel, riskerar att genom gödseln få flyghavren spridd över hela sin gård och sedan få begynna ett svårt och dyrbart bekämpningsarbete. Dessa risker orsakar stor oro hos jordbrukarna, som inför årets fodersituation är nödsakade att komplettera foderstaterna med inköpta fodermedel. Nu gällande bestämmelser för bekämpande av flyghavren i handelsledet lämnar importen av kli och kraftfoder utanför, då föreskrift för kontrollen saknas.

Jag anhåller om kammarens tillstånd att till herr statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet få framställa följande interpellation.

Har herr statsrådet uppmärksammat vilka risker som det svenska jordbruket löper genom att vissa fodermedel får till

Interpellation ang. förhindrande av flyghavres spridning genom vissa importerade fodermedel

riket införas utan att förekomsten av flyghavre vid införandet kontrolleras?

Är herr statsrådet beredd att utfärda kompletterande bestämmelser för handeln med fodervaror så att dessa risker bortfaller eller minskar?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågakvarande spörsmål finge framställas.

Anmäldes och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 526, av herr *Larsson, Thorsten, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.; och nr 527, av herr *Nilsson, Ferdinand, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 167, med förslag till lag om förlängning av tiden för vissa servitut.

Kammaren åtskildes kl. 16.25.

In fidem

K.-G. Lindelöw

Onsdagen den 4 november

Kammaren sammanträdde kl. 10.00.

Justerades protokollen för den 28 nästlidne oktober.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 173, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 § lagen den 10 juli 1947 (nr 523) om kommunala åtgärder till bostadsförsörjningens främjande.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet motionen nr 526, av herr *Larsson, Thorsten, m. fl.*

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott motionen nr 527, av herr *Nilsson, Ferdinand, m. fl.*

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 10.02.

In fidem

K.-G. Lindelöw

Fredagen den 6 november

Kammaren sammanträdde kl. 14.00.

Justerades protokollet för den 29 nästlidne oktober.

Anmäldes och bordlades följande till kammaren överlämnade kungl. propositioner:

nr 174, angående anläggande av flygplatser vid Skellefteå och Örnsköldsvik; samt

nr 176, angående medel för återuppförande av viss byggnad.

Anmäldes och bordlades

bevillningsutskottets betänkande nr 56, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av avtal mellan Sverige och Österrike för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter å inkomst och förmögenhet; ävensom

jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 35, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar, m. m., såvitt avser Mjogaryd Mellangården 2¹ i Jönköpings län m. fl. fastigheter; samt

nr 36, i anledning av väckta motioner angående statligt stöd till försöksverksamhet vid lantbruks- och lantmannaskolor med gengasdrift av traktorer och bilar.

Anmäldes och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 528, av herr *Ewerlöf m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 529, av herr *Ewerlöf m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 530, av herr *Ewerlöf m. fl.*, i anled-

ning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 531, av herr *Ewerlöf m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 532, av herr *Ewerlöf m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 533, av herr *Ewerlöf m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 163, med förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 31 maj 1957 (nr 262) om allmän energiskatt, m. m.;

nr 534, av herr *Ewerlöf m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 164, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 10 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt;

nr 535, av herr *Ewerlöf m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 171, angående förbättring av ersättningsarna inom den frivilliga arbetslöshetsförsäkringen m. m.;

nr 536, av herr *Ewerlöf m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 169, med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § lagen den 26 juli 1947 (nr 529) om allmänna barnbidrag;

nr 537, av herr *Ewerlöf m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 171, angående förbättring av ersättningsarna inom den frivilliga arbetslöshetsförsäkringen m. m.;

nr 538, av herr *Ewerlöf m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 539, av herr *Ewerlöf m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 540, av herr *Aastrup m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr

162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 541, av herr *Aastrup m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 542, av herr *Aastrup m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 543, av herr *Aastrup m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 544, av herr *Aastrup m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 545, av herr *Aastrup m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 546, av herr *Aastrup m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 163, med förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 31 maj 1957 (nr 262) om allmän energiskatt, m. m.;

nr 547, av herr *Aastrup m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 548, av herr *Johansson, Ivar, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 549, av herr *Johansson, Ivar, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 550, av herr *Johansson, Ivar, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 551, av herr *Johansson, Ivar, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 552, av herr *Johansson, Ivar, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 553, av herr *Johansson, Ivar, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition

nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 554, av herr *Johansson, Ivar, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 555, av herr *Johansson, Ivar, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 556, av herr *Johansson, Ivar, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 557, av herr *Johansson, Ivar*, och herr *Andersson, Torsten*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 558, av herr *Öhman* och herr *Persson, Helmer*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 559, av herr *Öhman* och herr *Persson, Helmer*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 560, av herr *Öhman* och herr *Persson, Helmer*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 561, av herr *Öhman* och herr *Persson, Helmer*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 562, av herr *Öhman* och herr *Persson, Helmer*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 563, av herr *Öhman* och herr *Persson, Helmer*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 564, av herr *Öhman* och herr *Persson, Helmer*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 565, av herr *Hanson, Per-Olof*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition

nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 566, av herr *Hanson, Per-Olof*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 567, av herr *Hanson, Per-Olof*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 568, av herr *Hanson, Per-Olof*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 569, av herr *Hanson, Per-Olof, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 570, av herr *Hanson, Per-Olof*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 571, av herr *Hanson, Per-Olof*, och herr *Hansson, Gustaf Henry*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 572, av herr *Sveningsson* och herr *Hanson, Per-Olof*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 163, med förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 31 maj 1957 (nr 262) om allmän energiskatt, m. m.;

nr 573, av herr *Sveningsson m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 574, av herr *Sveningsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 575, av herr *Sveningsson* och herr *Nilsson, Yngve*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 576, av herr *Nilsson, Yngve*, och herr *Sveningsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 577, av herr *Ohlsson, Ebbe*, och herr *Sveningsson*, i anledning av Kungl.

Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 578, av herr *Alexanderson*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 579, av herr *Andersson, Birger*, och herr *Möller*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 580, av herr *Andersson, Torsten, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 581, av herr *Carlsson, Eric*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 582, av herr *Hagberg m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 583, av herr *Hagberg m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 584, av fru *Hamrin-Thorell*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 585, av fru *Hamrin-Thorell m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 586, av herr *Hermansson* och herr *Nilsson, Ferdinand*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 587, av herrar *Jonasson* och *Sundin*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 588, av herr *Larsson, Sigfrid, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.;

nr 589, av herr *Ringaby m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.; och

nr 590, av herr *Spetz m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.

Kammarens sammanträde avslutades kl. 14.25.

In fidem

K.-G. Lindelöw

Tisdagen den 10 november

Kammaren sammanträdde kl. 16.00.

Justerades protokollen för den 3 och den 4 innevarande månad.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 174, angående anläggande av flygplatser vid Skellefteå och Örnsköldsvik; samt

nr 176, angående medel för återuppförande av viss byggnad.

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet motionen nr 528, av herr *Ewerlöf m. fl.*

Föredrogos och hänvisades till konstitutionsutskottet motionen nr 529, av herr *Ewerlöf m. fl.*

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet motionen nr 530, av herr *Ewerlöf m. fl.*

Vid föredragning av den av herr *Ewerlöf m. fl.* väckta motionen nr 531 hänvisades densamma, i vad den avsåg anslag till Riksdagen och dess verk m. m., till bankoutskottet samt i övrigt till statsutskottet.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet motionen nr 532 av herr *Ewerlöf m. fl.*

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 533, av herr *Ewerlöf m. fl.*, och nr 534, av herr *Ewerlöf m. fl.*

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet motionen nr 535, av herr *Ewerlöf m. fl.*

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 536, av herr *Ewerlöf m. fl.*, nr 537, av herr *Ewerlöf m. fl.*, och nr 538, av herr *Ewerlöf m. fl.*

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet motionen nr 539, av herr *Ewerlöf m. fl.*

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 540, av herr *Aastrup m. fl.*, och nr 541, av herr *Aastrup m. fl.*

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 542, av herr *Aastrup m. fl.*, nr 543, av herr *Aastrup m. fl.*, och nr 544, av herr *Aastrup m. fl.*

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 545, av herr *Aastrup m. fl.*, och nr 546, av herr *Aastrup m. fl.*

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott motionen nr 547, av herr *Aastrup m. fl.*

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

- nr 548, av herr *Johansson, Ivar, m. fl.*,
 - nr 549, av herr *Johansson, Ivar, m. fl.*,
 - nr 550, av herr *Johansson, Ivar, m. fl.*,
 - nr 551, av herr *Johansson, Ivar, m. fl.*,
 - nr 552, av herr *Johansson, Ivar, m. fl.*,
- och
- nr 553, av herr *Johansson, Ivar, m. fl.*

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

- nr 554, av herr *Johansson, Ivar, m. fl.*,
- och
- nr 555, av herr *Johansson, Ivar, m. fl.*

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

- nr 556, av herr *Johansson, Ivar, m. fl.*, samt
- nr 557, av herr *Johansson, Ivar*, och herr *Andersson, Torsten.*

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

- nr 558, av herr *Öhman* och herr *Persson, Helmer*,
- nr 559, av herr *Öhman* och herr *Persson, Helmer*,
- nr 560, av herr *Öhman* och herr *Persson, Helmer*,
- nr 561, av herr *Öhman* och herr *Persson, Helmer*,
- nr 562, av herr *Öhman* och herr *Persson, Helmer*, samt
- nr 563, av herr *Öhman* och herr *Persson, Helmer.*

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

- nr 564, av herr *Öhman* och herr *Persson, Helmer*,
- nr 565, av herr *Hanson, Per-Olof*, samt
- nr 566, av herr *Hanson, Per-Olof.*

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

- nr 567, av herr *Hanson, Per-Olof*,
- nr 568, av herr *Hanson, Per-Olof*,
- nr 569, av herr *Hanson, Per-Olof, m. fl.*,
- nr 570, av herr *Hanson, Per-Olof*,
- nr 571, av herr *Hanson, Per-Olof*, och herr *Hansson, Gustaf Henry*,
- nr 572, av herr *Sveningsson* och herr *Hanson, Per-Olof*,
- nr 573, av herr *Sveningsson m. fl.*,
- nr 574, av herr *Sveningsson*,
- nr 575, av herr *Sveningsson* och herr *Nilsson, Yngve*,
- nr 576, av herr *Nilsson, Yngve*, och herr *Sveningsson*,
- nr 577, av herr *Ohlsson, Ebbe*, och herr *Sveningsson*,
- nr 578, av herr *Alexanderson*,
- nr 579, av herr *Andersson, Birger*, och herr *Möller*,
- nr 580, av herr *Andersson, Torsten, m. fl.*,
- nr 581, av herr *Carlsson, Eric*,
- nr 582, av herr *Hagberg m. fl.*,
- nr 583, av herr *Hagberg m. fl.*,
- nr 584, av fru *Hamrin-Thorell*,
- nr 585, av fru *Hamrin-Thorell m. fl.*,
- nr 586, av herr *Hermansson* och herr *Nilsson, Ferdinand*,
- nr 587, av herrar *Jonasson* och *Sundin*,
- nr 588, av herr *Larsson, Sigfrid, m. fl.*,
- nr 589, av herr *Ringaby m. fl.*, samt
- nr 590, av herr *Spetz m. fl.*

Föredrogs och bordlades ånyo bevillningsutskottets betänkande nr 56 samt jordbruksutskottets utlåtanden nr 35 och 36.

Anmäldes och bordlades följande till kammaren överlämnade kungl. propositioner:

- nr 177, med förslag till lag om ändring i lagen den 11 juni 1943 (nr 346) angående statsmonopol å tillverkning och import av tobaksvaror, m. m.; samt
- nr 178, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 och 23 §§ förord-

Interpellation ang. nedsättning av kostnaderna för vissa lantmäteriförrättningar
ningen den 19 november 1914 (nr 383)
angående stämpelavgiften.

Anmälades och bordlades en av bankoutskottet jämlikt § 21 riksdagsstadgan gjord anmälan, att till utskottet från fullmäktige i riksgäldskontoret inkommit framställning angående avlöningsbestämmelserna för hos riksdagen tillfälligt anställda tjänstemän.

Interpellation ang. nedsättning av kostnaderna för vissa lantmäteriförrättningar

Herr LARSSON, THORSTEN, (cp) erhöjll på begäran ordet och anförde:

Herr talman! Av flera orsaker föreligger ofta icke identitet mellan fastighet och brukningsenhet. Jorddelningslagen innehåller heller icke någon uttrycklig föreskrift att detta skall eftersträvas vid fastighetsbildningen. Jordägarna är emellertid av lättförklarliga skäl angelägna om att ha lagfart på sitt fastighetsinnehav.

Ofta inträffar att en del av en fastighet icke längre lämpligen kan brukas tillsammans med fastighetens övriga ägor, medan den med betydligt större fördel skulle kunna sambrukas med grannfastigheten. Anledningen därtill kan vara att fastighetsdelen blivit avskuren genom ett vägbyggnads- eller vattenavledningsföretag. I våra dagar inträffar att järnvägsfastigheter icke längre användes för avsett ändamål utan utbjudes till försäljning för att brukas tillsammans med intilliggande fastigheter. Även de moderna brukningsmetoderna kan föranleda gränsjusteringar.

Förändringar av här antytt slag påkallar ändringar i fastighetsindelningen. Är ändringarna av större omfattning torde bistånd i olika former kunna påräknas från lantbruksnämnderna. Gäller det däremot ändringar, som ur direkt ekonomisk synpunkt är av mindre betydelse, får jordägarna ordna saken själva. Därvidlag kan självfallet de ekonomiska synpunkterna bli av avgörande betydelse. Är det område, som skall överföras från en fastighet till en annan, av så

ringa ekonomiskt värde att det icke kan anses bära de för lagfart erforderliga lantmäteri- och sammanläggningskostnaderna, finnes endast två möjligheter: antingen får området brukas tillsammans med fastighetens övriga ägor så gott det går eller får det brukas tillsammans med annan fastighet enligt något slag av nyttjanderättsavtal, muntligt eller skriftligt. På grund av bestämmelserna i 7 och 8 §§ jordförvärvslagen blir nämligen överlåtelse av del av jordbruksfastighet ogiltig om den icke leder till avstyckning. Det kan befaras, att här påtalade brister i fastighetsindelningen torde komma att öka allteftersom lantmäteritaxan höjes.

Detta förhållande kan icke anses tillfredsställande vare sig ur enskild eller allmän synpunkt. Önskvärd förbättring synes enklast kunna åstadkommas genom sänkning av lantmäterikostnaderna.

Enligt gällande lantmäteritaxa (SFS 475/52, 95/58, 216/59) är ersättningen för avstyckning av ett område under eller lika med 0,5 hektar 210 kronor. För större områden ökas ersättningen. Skall området sammanläggas med flera än en fastighet tillkommer 12 kronor för varje fastighet utöver den första. Ofta måste gränsbestämning företagas i samband med avstyckningen. Ersättning därför tillkommer med minst 84 kronor. I ersättningen ingår icke kostnaden för hantlangning och gränsmarkeringsmaterial. Till allt detta kommer sedan kostnaderna för lagfart och sammanläggning. Därav kan de, som äro förenade med i vissa fall erforderliga inteckningsåtgärder, vara av den största betydelsen.

Lantmäteritaxan upptager för de vanligast förekommande förrättningarna och uppdragen sakersättning och i övrigt huvudsakligen tidsersättning. Ersättningen hänför sig till åtgärdernas art och icke ändamål. Det synes därför icke lämpligt att införa särskilda tariffer för förrättningar för här avsett ändamål. Taxan innehåller emellertid bestämmelser om nedsättning av ersättningsbelopp för vissa angivna fall. Rätt att medgiva nedsättning tillkommer lantmäteristyrelsen eller, efter lantmäteristyrelsens be-

Interpellation ang. nedsättning av kostnaderna för vissa lantmåteriförrättningar

stämmande, överlantmätaren och förrättningsmannen. Lantmåteristyrelsen har medgivit förrättningsmannen rätt att besluta om nedsättning i vissa angivna fall.

Genom 1952 års lag om sammanföring av samfärd vägmark med angränsande fastighet m. m. har införts ett enkelt och förhållandevis billigt förrättningsförfarande för att i vissa fall anpassa fastighetsindelningen till befintliga förhållanden. Fördelarna härav är enligt min uppfattning så stora, att det förtjänar övervägas, om inte detta förfarings sätt kunde tillämpas även beträffande andra områden av mindre värde. Om man därtill i lantmåteritaxan införde bestämmelser av den innebörden, att förrättningsmannen efter hörande av överlantmätaren medgavs rätt att besluta om nedsättning av ersättning för här avsedda avstyckningar, vilka kan bedömas lämpliga ur allmän synpunkt, så skulle därmed ha givits möjligheter att utan alltför betungande kostnader för den enskilde åstadkomma en rationellare fastighetsindelning.

Med anledning av vad som sålunda anförts hemställer jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet få framställa följande fråga:

Är herr statsrådet villig att vidtaga åtgärder i syfte att få till stånd av mig här åsyftade möjligheter till nedsättning av lantmåterikostnaderna och utnyttjande av ett enklare och billigare förfarings sätt i fråga om berörda lantmåteriförrättningar?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågasvarande spörsmål finge framställas.

Anmäldes och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 591, av herr *Andersson, Torsten, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 163, med förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 31 maj 1957 (nr 262) om allmän energiskatt, m. m.;

nr 592, av herr *Bergh, Ragnar*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 163, med förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 31 maj 1957 (nr 262) om allmän energiskatt, m. m.;

nr 593, av herr *Jonasson m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 163, med förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 31 maj 1957 (nr 262) om allmän energiskatt, m. m.;

nr 594, av herr *Aastrup m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 164, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 10 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt;

nr 595, av herr *Andersson, Torsten, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 164, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 10 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt;

nr 596, av herr *Anderson, Carl Albert*, och herr *Jansson*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 168, med förslag till lag om ändring i byggnadslagen den 30 juni 1947 (nr 385) samt till byggnadsstadga;

nr 597, av herr *Danmans*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 168, med förslag till lag om ändring i byggnadslagen den 30 juni 1947 (nr 385) samt till byggnadsstadga;

nr 598, av herr *Jansson*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 168, med förslag till lag om ändring i byggnadslagen den 30 juni 1947 (nr 385) samt till byggnadsstadga;

nr 599, av herr *Jansson*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 168, med förslag till lag om ändring i byggnadslagen den 30 juni 1947 (nr 385) samt till byggnadsstadga;

nr 600, av herr *Pålsson m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 168, med förslag till lag om ändring i byggnadslagen den 30 juni 1947 (nr 385) samt till byggnadsstadga;

nr 601, av herr *Ringaby*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 168, med förslag till lag om ändring i bygg-

nadslagen den 30 juni 1947 (nr 385) samt till byggnadsstadga;

nr 602, av herr *Aastrup m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 169, med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § lagen den 26 juli 1947 (nr 529) om allmänna barnbidrag;

nr 603, av herr *Andersson, Torsten, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 169, med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § lagen den 26 juli 1947 (nr 529) om allmänna barnbidrag;

nr 604, av herr *Aastrup m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 171, angående förbättring av ersättningarna inom den frivilliga arbetslöshetsförsäkringen m. m.;

nr 605, av herr *Andersson, Torsten, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 171, angående förbättring av

ersättningarna inom den frivilliga arbetslöshetsförsäkringen m. m.;

nr 606, av herr *Andersson, Torsten, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 171, angående förbättring av ersättningarna inom den frivilliga arbetslöshetsförsäkringen m. m.; samt

nr 607, av herr *Hanson, Per-Olof*, och herr *Söderquist*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 171, angående förbättring av ersättningarna inom den frivilliga arbetslöshetsförsäkringen m. m.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 16.17.

In fidem

K.-G. Lindelöw

Onsdagen den 11 november

Kammaren sammanträdde kl. 14.00.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 177, med förslag till lag om ändring i lagen den 11 juni 1943 (nr 346) angående statsmonopol å tillverkning och import av tobaksvaror, m. m.; samt

nr 178, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 och 23 §§ förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften.

Föredrogs och lades till handlingarna den av bankoutskottet jämlikt § 21 riksdagsstadgan gjorda anmälan, att till utskottet från fullmäktige i riksgäldskontoret inkommit framställning angående avlöningsbestämmelserna för hos riksdagen tillfälligt anställda tjänstemän.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 591, av herr *Andersson, Torsten, m. fl.*,

nr 592, av herr *Bergh, Ragnar*,

nr 593, av herr *Jonasson m. fl.*,

nr 594, av herr *Aastrup m. fl.*, och

nr 595, av herr *Andersson, Torsten, m. fl.*

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 596, av herr *Anderson, Carl Albert*, och herr *Jansson*,

nr 597, av herr *Danmans*,

nr 598, av herr *Jansson*,

nr 599, av herr *Jansson*,

nr 600, av herr *Pålsson m. fl.*,

nr 601, av herr *Ringaby*,

nr 602, av herr *Aastrup m. fl.*,

nr 603, av herr *Andersson, Torsten, m. fl.*, samt

nr 604, av herr *Aastrup m. fl.*

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet motionen nr 605, av herr *Andersson, Torsten, m. fl.*

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott motionen nr 606, av herr *Andersson, Torsten, m. fl.*

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet motionen nr 607, av herr *Hanson, Per-Olof*, och herr *Söderquist*.

Vid förnyad föredragning av bevillningsutskottets betänkande nr 56, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av avtal mellan Sverige och Österrike för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter å inkomst och förmögenhet, bifölls vad utskottet i detta betänkande hemställt.

Föredrogs ånyo jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 35, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar, m. m., såvitt avser Mjogaryd Mellangården 2ⁱ i Jönköpings län m. fl. fastigheter; samt

nr 36, i anledning av väckta motioner angående statligt stöd till försöksverksamhet vid lantbruks- och lantmannaskolor med gengasdrift av traktorer och bilar.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Interpellation ang. ändringar i gällande föreskrifter avseende lantbruksnämndernas beslutanderätt

Herr SVEDBERG, LAGE, (s) erhöll på begäran ordet och yttrade:

Herr talman! Lantbruksnämnden i Västerbottens län har behandlat ett jordförvärvsärende, vars slutliga handläggning synes ge anledning att aktualisera

Interpellation ang. ändringar i gällande föreskrifter avseende lantbruksnämndernas beslutanderätt

vissa frågeställningar. Ifrågavarande ärende har, om man ser blott till dess grunddrag, följande i detta sammanhang relevanta innehåll.

En lantbrukare som ägde en fastighet, innehållande ca 35 hektar åker och 175 hektar produktiv skogsmark, köpte i januari 1956 av ett stärbhus en fastighet, innehållande 225 hektar produktiv skogsmark. Köpeskillingen var 175 000 kronor. Lantbrukarens ansökan om förvärvstillstånd beträffande fastigheten avslogs av lantbruksnämnden i Västerbotens län med stöd av 3 och 4 §§ jordförvärvslagen. Sökanden överklagade beslutet hos lantbruksstyrelsen. I yttrande över besvären vidhöll lantbruksnämnden sin mening, och lantbruksstyrelsen fann i juni 1956 att skäl icke förelåg att ändra nämndens beslut. Häröver anfördes besvär hos Kungl. Maj:t. Sedan remissyttranden avgivits av lantbruksstyrelsen och lantbruksnämnden, vilka båda vidhöll sina tidigare ståndpunkter, beslöt Kungl. Maj:t den 31 januari 1958 att ogilla besvären.

Den 2 juni 1958 ingavs ny ansökan om tillstånd till förvärv av ifrågavarande fastighet. I ansökan framfördes nu såsom nya skäl för tillstånd till förvärvet att kraftverket i Stornorrfors medförde intrång i sökandens tidigare ägda fastighet och att en vägomläggning var till förfång för denna fastighet. Lantbruksnämnden tillstyrkte ansökningen och överlämnade den till lantbruksstyrelsen. En av ledamöterna anmälde dock reservation och menade i första hand att frågan borde ha bordlagts för utredning och i andra hand att framställningen borde avslås med hänvisning till den tidigare prövningen. Lantbruksstyrelsen förklarade att ärendet skulle avgöras av lantbruksnämnden och återförvisade det till denna. Vid ny behandling av ansökningen biföll nämnden densamma, men två ledamöter reserverade sig för avslag, varför beslutet underställdes lantbruksstyrelsens prövning. Innan lantbruksstyrelsen tagit ställning till det underställda beslutet återkallade emellertid sökanden sin ansöknings om förvärvstillstånd, varför ärendet den 12 januari 1959 av-

skrevs. Han ingav dock kort tid därefter — den 20 januari 1959 — ännu en gång ansökan om tillstånd till sagda förvärv till lantbruksnämnden. Även denna gång beslöt nämnden bifalla ansökningen, varvid dock endast en ledamot reserverade sig för avslag. Till följd härav blev lantbruksnämndens beslut, som fattades den 24 januari 1959, gällande.

Ärendets gång är förvisso känd för jordbruksministern med hänsyn till att tämligen kompletta handlingar i ärendet finns inom departementet. Någon utförligare beskrivning av ärendets handläggning synes därför icke vara erforderlig i detta sammanhang.

Av de officiella handlingarna framgår, att vederbörande lantbrukare har spekulativa tendenser. Det får också antagas att risken för spekulationsköp är ett av motiven till Kungl. Maj:ts avslagsbeslut i januari 1958. Antagligt är att ett annat motiv till nyssnämnda avslagsbeslut är att vederbörande redan före inköpet av det nu aktuella området med ägande- eller nyttjanderätt innehade stora arealer av såväl åkerjord som skogsmark. Vidare har det i ärendet upplysts att andra jordbrukare, som har sina fastigheter belägna nära intill och till och med angränsande till den fastighet förvärvsansökan avsett, velat förvärva det aktuella skogsskiftet såsom kompletteringsmark till deras ofullständiga jordbruk.

Enligt min mening utgör inte de nya skäl, som anfördes vid förvärvsansökan i juni 1958, ett tillräckligt motiv för en ändring i Kungl. Maj:ts avslagsbeslut i januari samma år. För mig framstår det såsom mindre tillfredsställande att en underordnad myndighet, vilket faktiskt var fallet, utan ingående prövning av de påstådda, nya skälen kunnat för egen del besluta i ett ärende, som så nyligen avgjorts av Kungl. Maj:t. Min uppfattning är att frågan bort på nytt underställas Kungl. Maj:ts prövning, då de grundläggande motiven för Kungl. Maj:ts tidigare ståndpunktstagande uppenbarligen måste ha kvarstått.

De förhållanden jag här omnämnt ger mig anledning hemställa om kammarens

Interpellation ang. ändringar i gällande föreskrifter avseende lantbruksnämndernas beslutanderätt

medgivande att till statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet framställa följande fråga:

Finns herr statsrådet, med beaktande av vad som förevarit vid lantbruksnämndens handläggning av omförmälda ärenden, att åtgärder bör vidtagas för sådana ändringar i gällande föreskrifter, att ett upprepande av här ovan berörda tillvägagångssätt vid en lantbruksnämnd kan undvikas?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågakvarande spörsmål finge framställas.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 14.14.

In fidem

K.-G. Lindelöw